

τιτέρω μειχθέντα τὸν χαλκόν 2. Χαλκὸς/ὀρείχαλκος, brass, Ἐμπεδοκλῆς 100.9 κλεψύδρη παίζουσα διειπετέος χαλκοῖο.

χαρά (ἀντίθ. λύπη). Χαρά, joy/gladness, Δημόκριτος 293 ἀπορέουσι δὲ οἰκηίης χαρᾶς. Πρβλ. εὐθυμία, εὐφροσύνη, τέρψις.

χαρίζεσθαι. Χαρίζομαι/εὐεργετῶ, gratify/benefit, Δημόκριτος 93 χαριζόμενος προσκέπτεο τὸν λαμβάνοντα, μὴ κακὸν ἀντ' ἀγαθοῦ κίβδηλος ἐὼν ἀποδοῶ 255 ὅταν οἱ δυνάμενοι τοῖς μὴ ἔχουσι καὶ προτελεῖν τολμέωσι καὶ ὑπουργεῖν καὶ χαρίζεσθαι, ἐν τούτῳ ἤδη καὶ τὸ οἰκτίρειν ἔνεστι.

χάρις. Χάρη/εὐεργεσία, favour/beneficence, Δημόκριτος 92 χάριτας δέχεσθαι χρεὼν προσκοπευόμενον κρέσσονας αὐτῶν ἀμοιβὰς ἀποδοῦναι 94 μικραὶ χάριτες ἐν καιρῷ μέγισται τοῖς λαμβάνουσι. Πρβλ. χαρίζεσθαι, χαριστικός.

χαριστικός. Χαριστικός/εὐεργετικός, generous/beneficial, Δημόκριτος 96 χαριστικός οὐχ ὁ βλέπων πρὸς τὴν ἀμοιβήν, ἀλλ' ὁ εὐδοῶν προσηρημένος.

χάρμα. Χαρμόσυνο γεγονός, delightful event, Ξενοφάνης 2.20 σμικρὸν δ' ἂν τι πόλει χάρμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ, εἴ τις ἀεθλεύων νικῶ Πίσαιο παρ' ὄχθας.

χεῖλος. Χεῖλος, lip, Ἐμπεδοκλῆς 139.2 ποῖν σχέτλι' ἔργα βορᾶς περὶ χεῖλεσι μητίσασθαι.

χειμέριος. Χειμέριος, wintry, Ἐμπεδοκλῆς 84.2 χειμέριον διὰ νύκτα.

χειμών 1 (ἀντίθ. θέρος). Χειμών, winter, Ξενοφάνης 22.1 παρ πυρὶ χρὴ τοιαῦτα λέγειν χειμῶνος ἐν ὥρῃ Ἡράκλειτος 67 ὁ θεὸς ἡμέρη εὐφρόνη, χειμῶν θέρος, πόλεμος εἰρήνη, κόρος λιμὸς Διογένης 3.2 οὐ γὰρ ἂν ... οἷόν τε ἦν οὕτω δεδάσθαι ἄνευ νοήσιος, ὥστε πάντων μέτρα ἔχειν, χειμῶνός τε καὶ θέρους 2 (ἀντίθ. εὐδία). Κακοκαιρία, bad weather, Ἀναξαγόρας 19 Ἴσιν

δὲ καλέομεν τὸ ἐν τῇσιν νεφέλῃσιν ἀντιλάμπον τῷ ἡλίῳ. χεῖ-
μῶν οὖν ἐστὶ σύμβολον.

χεῖν. Χύνω/σκορπίζω, pour/scatter, Ἡράκλειτος 124 ὥσπερ
σάγμα εἰκῇ κ ε χ υ μ έ ν ω ν Ἐμπεδοκλῆς 2.1 στενωποὶ μὲν γὰρ
παλάμαι κατὰ γυνῖα κ έ χ υ ν τ α ι 35.7-16 τῶν δέ τε μισγομέ-
νων χεῖτ' ἔθνεα μυρία θνητῶν.

χεῖρ. Χέρι, hand, Ξενοφάνης 1.1 νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν
καὶ χ ε ῖ ρ ε ς ἀπάντων 15.1-2 ἀλλ' εἰ χ ε ῖ ρ α ς ἔχον βόες (ἵπποι
τ') ἢ λέοντες ἢ γράφαι χ ε ῖ ρ ε σ σ ι Παρμενίδης 1.10-22 ὥσά-
μεναι κράτων ἄπο χ ε ρ σ ῖ καλύπτρας ... καί με θεὰ πρόφρων
ὑπεδέξατο, χ ε ῖ ρ α δὲ χ ε ι ρ ῖ δεξιτερὴν ἔλεν Ἐμπεδοκλῆς 23.3
ἐπεὶ οὖν μάρωσι πολύχροα φάρμακα χ ε ρ σ ῖ ν 100.10-20 ἐπ' εὖει-
δεῖ χ ε ρ ῖ θεῖσα ... εἰσόκε χ ε ι ρ ῖ μεθῇ 133.2 οὐκ ἔστιν πε-
λάσασθαι ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἐφικτὸν ἡμετέροις ἢ χ ε ρ σ ῖ λαβεῖν
141 κνάμων ἄπο χ ε ῖ ρ α ς ἔχασθαι Διογένης 6.10-14-35 εἰς
ἐκατέραν τὴν χ ε ῖ ρ α ... ἐπὶ τὴν ἄλλην χ ε ῖ ρ α ... εἰς τὰς χ ε ῖ-
ρα Δημόκριτος 30 τῶν λογίων ἀνθρώπων ὀλίγοι ἀνατείναντες
τὰς χ ε ι ρ α ς ἐνταῦθα 279.3 μὴ τι ἀτηρόν ποιέωσι διὰ χ ε ι ρ ὅ ς
ἔχοντες Ἀρχύτας A 24 (DK I 434,1) ἐν τῷ ἐσχάτῳ οἶον τῷ
ἀπλανεῖ οὐρανῷ γενόμενος πότερον ἐκτείναιμι ἂν τὴν χ ε ῖ ρ α
ἢ τὴν ῥάβδον εἰς τὸ ἔξω ἢ οὐ; || Πυθαγόρειοι 2 (DK I 463,1)
τὰς δὲ ἄρκτους Ῥέας χ ε ῖ ρ α ς.

χειρότερος (τύπ. χερείων) 1. Μικρότερος/ὀλιγότερος, small-
er/lesser, Παρμενίδης 8.24 οὐδέ τι χ ε ι ρ ὅ τ ε ρ ο ν 2. Χειρό-
τερος/ἀναξιότερος, worse/less worthy, Δημόκριτος 49 χαλεπὸν
ἄρχεσθαι ὑπὸ χ ε ρ ε ῖ ο ν ο ς. Πρβλ. κακός.

Χθονίη. Γῆ (προσωποπ.), Earth (personif.), Ἐμπεδοκλῆς
122.1 ἔνθ' ἦσαν Χ θ ο ν ῖ η τε καὶ Ἡλιόπη ταναῶπις. Πρβλ.
χθών, γῆ.

χθών 1. Γῆ/στεριά, earth/land, Ἐμπεδοκλῆς 22.2 ἡλέκτωρ
τε χ θ ὡ ν τε καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα 115.10 πόντος δ' ἐς χ θ ο-
ν ὅ ς οὐδας ἀπέπτυσσε 2. Γῆ/χῶμα, earth, Ἐμπεδοκλῆς 73.1 ὥς
δὲ τότε χ θ ὅ ν α Κύπρις 76.3 ἐνθ' ὄφει χ θ ὅ ν α χρωτὸς ὑπέρ-